

Abstrakt

Název diplomové práce: Atmosférické blokování a jeho vztah k počasí v ČR

Autor: Bc. Jiří Melč

Katedra: Fyzické geografie a geoekologie (Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta)

Vedoucí diplomové práce: RNDr. Miloslav Müller, Ph.D.

Atmosférické blokování se považuje za událost, při které tlaková výše přeruší zonální proudění. Blokování se určuje na základě indexu blokování, který používá jako zdroj dat absolutní topografii hladiny 500 hPa. Diplomová práce hodnotí období od roku 1957 do roku 2002. Předmětem výzkumu je vztah mezi atmosférickým blokováním v euroatlantické oblasti a počasím v ČR. Provedená korelační analýza mezi průměrnou měsíční teplotou vzduchu v Praze-Klementinu a blokováním má výrazný roční chod. Záporná korelace byla zjištěna v zimě, kdy větší četnost blokování vede k nižší průměrné teplotě vzduchu. V ostatních ročních obdobích je vztah mezi teplotou vzduchu a blokováním slabý. Srážkové úhrny v ČR nabývají významně vyšších hodnot při výskytu blokování v blízkosti ČR jen v letních a podzimních měsících. Vliv blokování na meteorologické extrémny je výrazný. Hodnocení vlivu blokování bylo provedeno na základě porovnání průměrné frekvence blokování a jeho frekvence při extrémních událostech. Při extrémně teplých zimních měsících dochází k blokování jen velmi zřídka. Naopak při extrémně chladných zimních měsících je blokování častější. Při výskytu případů silných rychlostí větru (větrné bouře a húlavy) většinou nedochází k blokování. Mezi extrémními srážkovými událostmi a blokováním nebyla zjištěna výraznější souvislost.

Klíčová slova: atmosférické blokování - meteorologické extrémny - dálkové vazby - roční chod